

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D., ve věci

žalobce: **B. D.**, narozený dne X
státní příslušnost X
bytem v ČR X
zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem
sídlem Kašparovo náměstí 2271/5, 180 00 Praha

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 6. 2025, č. j. MV-70873-4/SO-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 5. 6. 2025, č. j. MV-70873-4/SO-2025, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 269,40 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Marka Sedláka, advokáta se sídlem Kašparovo náměstí 2271/5, 180 00 Praha.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 5. 6. 2025, č. j. MV-70873-4/SO-2025 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „**správní orgán prvního stupně**“) ze dne 27. 2. 2025, č. j. OAM-12574-116/PP-2020 (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“). Výrokem I. prvostupňového rozhodnutí správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky podle ustanovení § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 1. 8. 2021 (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“), neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a zákona o pobytu cizinců. Výrokem II. stanovil žalobci lhůtu 30 dnů k vycestování z území České republiky.

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce v podané žalobě předně uvedl, že je rodinným příslušníkem své dcery (občanky České republiky), podle ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců, a to jako rodinný příslušník statického občana České republiky. Odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2023, č. j. 3 Azs 271/2022-26. Podotkl, že k prokázání sdílení společné domácnosti se svojí dcerou v X před příchodem do České republiky a pokračování ve sdílení domácnosti na území České republiky navrhoval provedení výsledku své manželky, ale správní orgán prvního stupně tomuto návrhu nevyhověl a ani nevysvětlil proč.
3. Dále žalobce poznamenal, že právní úprava vyžaduje příbuzenský vztah mezi občanem třetí země a občanem České republiky a dále soužití ve společné domácnosti v zemi původu. Namítl, že správní orgány nad rámec požadavků zákona vyžadují, aby mezi ním a jeho dcerou existoval vztah závislosti, tedy odkázání na výživu a péči. Závislost jako podmínku přiznání postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie je však vyžadována pouze v případě aplikace ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodů 2 a 3 zákona o pobytu cizinců, nikoliv v případě bodu 1. I kdyby byl výklad směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „**směrnice 2004/38/ES**“) provedený žalovanou správný, byl by pro něj méně příznivý, a tedy v rozporu s čl. 37 této směrnice.
4. Následně žalobce namítl, že již v průběhu správního řízení uváděl své onemocnění X, kvůli kterému je omezen v X, přičemž se v červenci 2024 podrobil operaci. Rodinní příslušníci včetně dcery o něj musí pečovat a není schopen žít sám bez rodiny. Neudělení povolení k pobytu za této situace představuje nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Ve svém vyjádření k podkladům rozhodnutí také zdůraznil, že jeho stav se v období vánočních svátků zhoršil. Bylo tedy prokázáno, že je v současnosti na svých příbuzných závislý. V tomto ohledu zmínil i neprovedení pobytové kontroly.
5. Taktéž žalobce zmínil, že jeho dcera byla dne 13. 11. 2024 nesprávně vyslechnuta v procesním postavení svědka, avšak dne 8. 1. 2025 v procesním postavení účastníka řízení. Žalovaná přitom nevysvětlila, na základě jakých zákonných ustanovení může účastník řízení v rámci výsledku pouze odkázat na svůj předchozí výsledek provedený v jiném procesním postavení. Také žalobce podotkl, že záznam o pobytové kontrole ze dne 20. 2. 2024 neodpovídá skutečnému stavu věci, což namíтал i v průběhu správního

řízení a navrhoval v tomto ohledu výslech dcery i manželky. Dcera přitom v rámci výslechu průběh pobytové kontroly objasnila. Není proto zřejmé, proč žalovaná z výsledku pobytové kontroly bez dalšího vychází.

6. Závěrem podané žaloby tedy žalobce navrhl zdejšímu soudu, aby zrušil prvostupňové rozhodnutí i napadené rozhodnutí, věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí a uložil žalované zaplatit mu náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 28. 7. 2025 nejprve plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále uvedla, že definice uvedené v § 15a zákona o pobytu cizinců je nezbytné vykládat eurokonformně, a to i ve vztahu k rodinným příslušníkům občanů České republiky. Dále se zabývala otázkou definice rodinného příslušníka Evropské unie ve směrnici 2004/38/ES, která je promítnuta právě do ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců. Smyslem čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES podle žalované je, aby byla zachována jednota rodiny v širším smyslu, a to ve specifických případech u osob, které nespádají do definice čl. 2 odst. 2. V případě čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES je zásadním způsobem akcentována závislost rodinných příslušníků na občanu Evropské unie. Z definice tedy neplyne, že by mělo být pobytové oprávnění bez dalšího uděleno rodičům zletilých občanů Evropské unie. K tomu žalovaná odkázala také na judikaturu Soudního dvora Evropské unie k čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES.
8. Dále žalovaná uvedla, že z unijní právní úpravy nelze dovodit právo na udělení pobytového oprávnění rodiči zletilého občana Evropské unie, pokud nejsou zjištěny žádné specifické okolnosti spočívající v závislosti rodinného příslušníka na občanu Evropské unie. Shrnula, že v případě prokázání závislosti rodiče na zletilém občanu Evropské unie lze tyto osoby považovat za osoby oprávněné ve smyslu čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES. Nelze přitom dovodit, že za specifické okolnosti lze považovat společné soužití dcery žalobce a jejích rodičů ve společné domácnosti. Takové soužití se samo o sobě nevyznačuje žádnou mírou specifických faktických okolností.
9. Dále žalovaná zopakovala argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí s tím, že sám žalobce tvrdil péči o dceru. Připomněla však skutečnosti vyplývající z provedené pobytové kontroly ze dne 20. 2. 2024 a také z výslechu dcery žalobce. Uzavřela, že žalobce závislost na občanu České republiky neprokázal a neprokázal ani zhoršení svého zdravotního stavu, ani nemožnost vycestovat z území České republiky. Rovněž neprokázal stálé osobní vazby panující v době předcházející podání žádosti o přechodný pobyt.
10. Posléze žalovaná uvedla, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně a provedení výslechu manželky nebylo nutné, když žalobce ani nespecifikoval, co by mělo být jejím výsledkem zjištěno. Podotkla také, že judikatura Nejvyššího správního soudu považuje provedení výslechu nebo svědecké výpovědi v pobytových věcech za výjimečný důkazní prostředek, když nelze rozhodné skutečnosti zjistit jiným způsobem. Taková situace však nenastala. Poukázala na dvě provedené pobytové kontroly s tím, že policejní hlídka není dostatečně kompetentní k posouzení zdravotního stavu. Také poznamenala, že žalobce dostal příležitost prokazovat skutkový stav, neboť byl třikrát vyzván k odstranění vad žádosti.

11. Rovněž žalovaná ohledně operace X odkázala na doloženou propouštěcí zprávu z nemocnice. K tomu dodala, že žalobce byl operován již před X měsíci a dle výpovědi dcery se jeho stav zlepšil a před vánočními svátky náhle zhoršil. Jedinou doloženou propouštěcí zprávou však žalobce neprokázal, že by byl z důvodu zdravotního stavu závislý na své dceři, neboť tato zpráva takovou informaci neobsahuje. Dcera také uvedla, že se o žalobce stará jeho manželka a ona sama doma nic nedělá.
12. Dále žalovaná doplnila, že určitá míra diskomfortu při získávání pobytového oprávnění neznámá sama o sobě nepřiměřený dopad do soukromého a rodinného života. Shrnuje tedy, že rodina je dostatečně finančně zabezpečena ze strany manželky žalobce a jeho syna a nelze mít za to, že by se ocitla bez zázemí a sociálních vazeb. Dcera žalobce je dospělá, připravuje se na budoucí povolání a není jakkoliv nucena opustit zemi. Z ničeho ani neplyne, že by sám žalobce v zemi původu neobstál.
13. Taktéž žalovaná poukázala na to, že dcera žalobce se dne 8. 1. 2025 rozhodla vypovídat bez přítomnosti zmocněného zástupce a uvedla, že trvá na své výpovědi ze dne 13. 11. 2024 a se vším souhlasí. Námitku týkající se výsledku dcery považovala za nedůvodnou. Závěrem pak žalovaná navrhla zdejšímu soudu, aby podanou žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Replika žalobce

14. Žalobce reagoval na vyjádření žalované svým podáním ze dne 10. 10. 2025, v němž uvedl, že úvahy žalované odporují smyslu čl. 37 směrnice 2004/38/ES. Dodal, že pokud je česká právní úprava pro žalobce výhodnější, nemůže žalovaná argumentovat právě touto směrnicí tak, aby zvýhodnění dané českou právní úpravou negovala. Nemůže proto do aplikace české právní úpravy vnášet požadavek závislosti.

V. Obsah správního spisu

15. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
16. Žalobce podal dne 15. 7. 2020 správnímu orgánu prvního stupně žádost o povolení k přechodnému pobytu s tím, že je rodinným příslušníkem (otcem) občanky České republiky, paní N. B., nar. X. Z výpisu z evidence cizinců s povoleným pobytem na území České republiky vyplývá, že žalobce přicestoval již v roce 2005.
17. V průběhu správního řízení vyzval správní orgán prvního stupně žalobce výzvou ze dne 21. 4. 2021 mimo jiné k tomu, aby odstranil vadu žádosti a předložil doklad prokazující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie dle § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobce na základě této výzvy mimo jiné doložil rodný list paní N. B., v němž je uveden jako její otec, a také čestné prohlášení své dcery, v němž paní N. B. prohlásila, že její otec se o ní skutečně stará. Když přijde ze školy, byt je vždy uklizen a je uvařeno. Psychicky podporuje jí i celou rodinu. Vždy jí pomáhá a stará se o ní. Také doložil ověřenou kopii nájemní smlouvy ze dne 21. 8. 2020, ve které je uveden jako osoba užívající byt spolu se svou dcerou (a také manželkou a synem).
18. Dne 23. 4. 2021 požádal správní orgán prvního stupně Policii České republiky o provedení pobytové kontroly. V záznamu o provedené pobytové kontrole ze dne 21. 5. 2021 Policie České republiky uvedla, že kontrola byla provedena dne 4. 5. 2021 v 9.00 hodin. Zvonek i schránka byly označeny jmény a byt má číslo X. Byly zastiženy manželka a dcera žalobce, která uvedla, že ten odjel do Prahy za kamarádem, který si

staví dům, a bude mu pomáhat stavět plot. Dále uvedla, že neví, zda přijede večer nebo až druhý den. Hlídce také sdělila, že v bytě celá jejich rodina bydlí asi tři roky. Manželka žalobce pracuje a ona sama studuje. Dále hlídka oslovila sousedku, která po předložení fotografií uvedla, že celou rodinu zná a v domě bydlí asi tři roky.

19. Následně správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí, kterým žádost žalobce zamítl. Toto rozhodnutí však bylo žalovanou zrušeno a věc byla vrácena správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání. Ten tak znovu vyzval žalobce výzvou ze dne 23. 6. 2023 k odstranění vad žádosti. Kromě dalšího jej znovu vyzval k doložení dokladu prokazujícího, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie dle § 15a zákona o pobytu cizinců. Vadu spatřoval v tom, že v průběhu řízení dcera žalobce dovršila věku 22 let a nelze jej tedy považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. V rámci podání ze dne 25. 8. 2023 pak žalobce uvedl, že je stále rodinným příslušníkem své dcery, a to podle § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců, jako rodinný příslušník statického občana České republiky. V podrobnostech odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2023, č. j. 3 Azs 271/2022-26.
20. V rámci podání ze dne 3. 10. 2023 se žalobce vyjádřil k podkladům rozhodnutí. Zopakoval, že je rodinným příslušníkem své dcery ve smyslu ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců. K prokázání sdílení společné domácnosti se svojí dcerou v X a na území České republiky navrhl provedení svého výslechu, výslechu své manželky a výslechu své dcery. Také navrhl připojení všech spisů týkající se jejich žádostí o pobytová oprávnění. Doložil rovněž překlad knihy registrace domácnosti a počtu osob a potvrzení guvernéra 17. čtvrti v obvodu X o sdílení domácnosti se svou rodinou v X.
21. Správní orgán prvního stupně také požádal Policii České republiky o provedení další pobytové kontroly. Ze záznamu o provedené pobytové kontrole ze dne 21. 2. 2024 se podává, že pobytová kontrola byla provedena dne 20. 2. 2024 ve 13.10 hodin. Na jednom ze zvonů byla jmenovka manželky žalobce a za vstupními dveřmi poštovní schránka se jmény manželky žalobce a také jeho dcery, které byly při pobytové kontrole rovněž zastíženy. Obě uvedly, že žalobce v bytě nebydlí a ani neví, kde by se mohl zdržovat. Bylo zjištěno, že v bytě bydlí pouze jeho manželka a dcera. K celé věci pak uvedly, že jim je o žalobci nepříjemné mluvit a odkázali na jeho zástupce. Sousédky uvedly, že dceru a manželku žalobce v místě občasně vídají.
22. Posléze správní orgán prvního stupně znovu vyzval žalobce k odstranění vad žádosti, mimo jiné dokladu prokazujícího, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Měl za to, že neprokázal vztah závislosti založený na úzkých, stálých osobních vazbách navázaných v téže domácnosti v rámci společného domácího života. K tomu se žalobce vyjádřil tak, že při pobytových kontrolách došlo k nedorozumění. S manželkou a dcerou žije ve společné domácnosti, které jej o kontrolách informovaly s tím, že policistům řekly, že není doma a neví, kdy se vrátí. V době pobytových kontrol pouze nebyl doma. Kromě toho jej v místě bydliště znají i sousédky. Navrhl tedy zopakování pobytové kontroly.
23. Žalobce byl také předvolán k výslechu, který se konal 4. 4. 2024. Při něm byl dotázán, aby detailně popsal úzké a stálé rodinné vazby se svojí dcerou, k čemuž uvedl, že se s manželkou rozhodli žít v České republice a děti nechali u babičky. V České republice

pracovali a následně přivezli dceru, která nastoupila do 2. třídy základní školy. Poté přivezli i syna. Popsal také studium své dcery a práci manželky. Dodal, že nyní žije v manželkou a dcerou. Syn pracuje v Praze a žije odděleně. Dcera studuje a je na něm závislá. K opakované výzvě k popisu úzkých a stálých osobních vazeb k dceři uvedl, že od začátku bylo jeho cílem zajistit dětem lepší život, čehož se snaží co nejlépe dosáhnout. Chtěl, aby dcera mohla studovat a dělat domácí úkoly, tak on sám vaří. Aby neseděla stále jen doma, tak spolu chodí na procházky. Studium v cizím jazyce je náročné, tak i příprava do školy zabere delší čas. Vyjádřil se, že nic dalšího jej nenapadá. K dotazům svého zástupce potvrdil, že od narození dcery do odjezdu do České republiky žili v X společně a osobně se o dceru staral. V X ji zanechali ve třech letech a v osmi letech přijela do České republiky. Od příjezdu dcery až dosud žijí ve společné domácnosti. Nevěděl, kdy přesně se odstěhoval syn. Po střední škole už samostatně pracoval. Také vypověděl, že jídlo nakupuje a domácnost platí jeho manželka s tím, že on dělá příležitostně brigády. Jelikož má manželka těžké zaměstnání, on sám dělá všechny domácí práce. Dcera se snaží studovat a pomáhá s úklidem a někdy s domácími pracemi. K provedené pobytové kontrole v únoru 2024 uvedl, že v té době pracoval v pracovní dny v Praze asi tak 3 měsíce. V pondělí odcházel a v pátek se vracel. Manželka a dcera nevěděly kde. Spal na staveništi. Potvrdil také, že má dcera partnera. Uvedl jeho jméno s tím, že příjmení nezná. Je mu 20 let a on sám ho zná. Několikrát byl u nich doma. S dcerou jsou spolu asi měsíc. Dcera u něho nepřespává a on u nich také ne.

24. Rovněž byla k podání svědecké výpovědi předvolána dcera žalobce. Ta do protokolu o svědecké výpovědi konané dne 4. 4. 2024 odmítla vypovídat s tím, že by vypovídala pouze v případě, že bude přítomen její právník.
25. Následně se žalobce vyjádřil podáním ze dne 29. 4. 2024 a navrhl provedení výsledku své dcery a manželky. Dále v podání ze dne 15. 5. 2024 trval na provedení výsledku dcery a manželky k prokázání jím tvrzených skutečností, a to zejména k otázkám sdílení společné domácnosti, péče o domácnost a dceru. Namítl, že obsah záznamu o pobytové kontrole ze dne 21. 2. 2024 neodpovídá skutečnému průběhu kontroly a obsahu informací sdělených dcerou a manželkou. I k tomu navrhl provedení jejich výsledku. Poznamenal, že se sousedy se zná maximálně podle vidění.
26. Dále správní orgán prvního stupně rozhodl, že dcera žalobce není účastnicí řízení a dalším rozhodnutím žádost žalobce zamítl. Obě tato rozhodnutí na základě odvolání podaného žalobcem a jeho dcerou žalovaná zrušila.
27. Usnesením ze dne 14. 10. 2024, č. j. OAM-12574-97/PP-2020, správní orgán prvního stupně rozhodl, že dcera žalobce je účastníkem řízení. Jako účastníka řízení jí také předvolal k výsledku, který se konal dne 13. 11. 2024. Dcera žalobce potvrdila, že bude vypovídat. Následně byla dotázána na potvrzení skutečností, které uvedl žalobce, tedy že je členem její domácnosti a má s ní úzké a stálé osobní vazby, které popsal v rámci svého výsledku. Uvedla, že tehdy byla pravda, že se v X její rodiče rozhodli žít v České republice a následně přivezli i své děti. Její otec žil s její matkou a jí samotnou. Bratr žil odděleně. K tomu dodala, že nyní se přestěhovali do Prahy a žijí všichni čtyři pohromadě. Fakticky se nastěhovali na konci října 2024. Od 1. 9. 2024 pak nastoupila v Praze do nové školy. Odpovídalo také to, že stále studuje a je na žalobci závislá. Uvedla, že nyní je však žalobce po operaci X a v nemocnici strávil dva měsíce. Starala se tam o něj její matka. Momentálně je otec doma a stará se o něj celá rodina. Chodí o francouzských holích a celá rodina se snaží v Praze sehnat praktického lékaře. Žalobci

bylo řečeno, že se musí zdravě stravovat a cvičit a že lékaři teď již nic udělat nemohou. Popsala rovněž dům v Praze, ve kterém se nachází jejich byt. Uvedla, že bratr je svobodný a nemá partnerku. Se svým dítětem pak není ve styku. Ona sama bratrovo dítě nikdy neviděla a nezná ani jeho matku. Potvrdila rovněž předestřenou výpověď žalobce, že jeho hlavním cílem bylo zajistit dětem lepší život. Chtěl, aby ona mohla studovat, proto vařil a chodil s ní na procházky, aby neseděla jen doma. Rovněž příprava do školy je delší. K tomu dodala, že nyní otec vařit nemůže, ale pomáhá s maličkostmi. K provedené pobytové kontrole se pak vyjádřila tak, že kontrola byla brzy ráno a s matkou ještě spaly. Vzbudil je zvonek a za dveřmi byl muž v civilních šatech a dotazoval se na žalobce. Nevěděla, proč žalobce hledá, pročez uvedla, že o tom nechce mluvit a nic říkat nebude. K tomu, že z úředního záznamu vyplývá, že kontrola byla provedena ve 13.10 hodin, se vyjádřila tak, že si pamatuje, že ji vzbudili. Potvrdila také výpověď žalobce ohledně jejího vztahu s partnerem s tím, že vztah nadále trvá. Dále k dotazu, co si pamatuje z doby života v X a z příjezdu do České republiky, uvedla, že si vůbec nepamatuje, kdy rodiče odjeli a pamatuje si na babičku, která kupovala bonbony za peníze od rodičů. Potvrdila také výpověď žalobce ohledně odstěhování bratra s tím, že nyní bydlí opět společně. Dále potvrdila jako pravdivou výpověď žalobce, že od příjezdu ji živí matka a otec dělá příležitostně brigády. Pravda byla i to, že otec se podílel na chodu domácnosti a veškeré domácí práce dělal sám. Ona sama se učí a pomáhá s úklidem. K tomu dodala, že v současné době se o domácnost stará její matka a otec vypomáhá. K dotazu na popis úzké a stálé osobní vazby uvedla, že jsou rodina, žalobce je její otec, rodiče se nerozvedli a všichni bydlí spolu. Rodiče se o ní s bratrem pořád starají. Otec jí pomáhá, např. jí ohřeje jídlo. Když přijde domů, má všechno připraveno. V současné době se o vše postará převážně matka. V minulosti se staral její otec. Doplnila, že o žalobce se stará celá rodina psychicky. Z protokolu o výsledku se také podává, že v průběhu výsledku nebyla umožněna přítomnost zástupce dcery žalobce.

28. Žalobce a jeho dcera pak v rámci vyjádření ze dne 14. 11. 2024 sdělili správnímu orgánu prvního stupně, že žalobce trpí onemocněním X, kvůli kterému byl omezen v pohyblivosti. V červenci 2024 se podrobil operaci, která jeho stav zlepšila, ale pohybuje se jen za pomoci francouzských holí a musejí o něj pečovat ostatní rodinní příslušníci. Kvůli zdravotnímu stavu nemůže vycestovat a žít bez rodiny. Neudělení pobytového oprávnění by tak znamenalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. K tomu odkázali propouštěcí zprávu z nemocnice. Taktéž podali stížnost proti tomu, že správní orgán prvního stupně neumožnil zástupci dcery žalobce přítomnost při výsledku.
29. Stížnost shledal správní orgán prvního stupně důvodnou a předvolal dceru žalobce k výsledku, který se konal dne 8. 1. 2025. V jeho průběhu dcera žalobce uvedla, že se její zástupce nedostaví a ona bude vypovídat. Sdělila, že na své výpovědi ze dne 13. 11. 2024 trvá a se vším souhlasí. Otázky tedy není třeba znovu pokládat. Doplnila, že její matka již pracuje na hlavní pracovní poměr v pekárně. Jinak vše, co uvedla do protokolu dne 13. 11. 2024 platí. Dodala také, že zdravotní stav žalobce se zhoršil a plánuje jít do nemocnice. Před Vánoci se jeho zdravotní stav zlepšil a už začal chodit ven, ale v době vánočních svátků se opět zhoršil. Nyní je jen doma a sedí. Pohybuje se o francouzských holích. Vzhledem ke zdravotnímu stavu nemůže vypomáhat v domácnosti a o vše se stará její matka.

30. Správní orgán prvního stupně vyzval účastníky k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Žalobce i jeho dcera se k nim vyjádřili v podání ze dne 29. 1. 2025. Zopakovali informace o onemocnění žalobce. Zdůraznili, že jeho stav se v průběhu vánočních svátků zhoršil a nemůže opouštět dům, doma jen sedí nebo se pohybuje za pomoci francouzských holí. Nemůže se o sebe postarat, pokud by zůstal sám. Uvedli, že doloží lékařské zprávy, až stav dovolí návštěvu lékaře, a navrhli také provedení pobytové kontroly. Namítli nezákonnost postupu spočívajícího v odkazu dcery žalobce na výpověď z 13. 11. 2024 při výsledku konaném dne 8. 1. 2025, protože 13. 11. 2024 byla dcera žalobce nesprávně vyslechnuta v postavení svědka.
31. Správní orgán prvního stupně posléze vydal prvostupňové rozhodnutí. V jeho odůvodnění uvedl, že žalobce neprokázal, že by byl z důvodu celkového a současného zdravotního stavu závislý na péči své dcery, neboť propouštěcí zpráva z nemocnice takovou informaci neobsahuje a dcera v rámci výpovědi uvedla, že se o vše stará její matka. Dále vyšel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2023, č. j. 3 Azs 271/2022-26, s tím, že mezi občanem Evropské unie a jeho rodinným příslušníkem musí existovat vztah závislosti. Dovodil, že by mělo jít o vztah závislosti na občanu Evropské unie, nikoliv naopak. Žalobce neprokázal, že by sdílel společnou domácnost a měl úzké a stálé rodinné vazby navázané v téže domácnosti v rámci společného rodinného života se svou dcerou. Jeho dcera navázala vztah se svým partnerem a osamostatňuje se. Uzavřel, že mezi žalobcem a jeho dcerou fakticky pravděpodobně existuje vztah závislosti na výživě, ale nejde o vztah závislosti občana třetího státu na občanu Evropské unie, ale naopak. Dcera žalobce je členem domácnosti založené jejími rodiči, nikoliv jí samotnou. Dodal, že dcera žalobce je schopna se o sebe postarat a žalobce sám není na dceru odkázaný. Neprokázal ani prvek citové závislosti. Dále se správní orgán prvního stupně zabýval otázkou, zda by neudělení pobytového oprávnění představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Poznamenal také, že pobytová kontrola neslouží k prokázání nepříznivého zdravotního stavu, který je třeba doložit lékařskou zprávou.
32. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání. V jeho rámci zopakoval, že je stále rodinným příslušníkem své dcery, občanky České republiky, a to podle § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců. K prokázání sdílení společné domácnosti navrhoval provedení výsledku své manželky. Správní orgán prvního stupně podle něj nad rámec zákona vyžadoval, aby mezi oběma osobami existoval vztah závislosti. Dále také zopakoval, že trpí onemocněním X s tím, že jeho zdravotní stav se v období vánočních svátků zhoršil a nemůže se o sebe postarat, pokud by zůstal sám. Provedení pobytové kontroly by podle něj nejlépe přispělo ke zjištění stavu věci. Nezákonnost spatřoval i v tom, že správní orgán prvního stupně vycházel z výsledku jeho dcery, ve kterém pouze odkázala na protokol o výpovědi z 13. 11. 2024.
33. O podaném odvolání rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím. V jeho odůvodnění mimo jiné konstatovala, že žalobce nedoložil, že by bezprostředně před podáním žádosti sdílel se svojí dcerou společnou domácnost. Nebylo prokázáno, že by měl úzké a stálé rodinné vazby navázané v téže domácnosti v rámci společného rodinného života. Nezmínil citovou vazbu k dceři a ani dcera nikdy své city k žalobci nerozvedla. Navázala intenzivně citové vazby se svým partnerovi a osamostatňuje se. Dcera žalobce je závislá na výživě matky. Dále žalovaná zmínila, že soužití ve společné domácnosti musí být založeno na závislosti občana třetího státu na občanovi Evropské unie. Dcera

žalobce je právě členkou domácnosti založené jejími rodiči. Důvodem soužití je jistá forma závislosti dcery na matce a bratrovi, nikoliv závislost žalobce na dceři. Dále dovodila, že z unijní úpravy neplyne právo na udělení pobytového oprávnění rodiči zletilého občana Evropské unie, pokud nejsou zjištěny žádné specifické okolnosti spočívající v závislosti rodinného příslušníka na občanu Evropské unie. Soužití žalobce a jeho dcery takové okolnosti nevykazovalo. Dále žalovaná zmínila, že výslech manželky žalobce nebyl nutný, neboť skutkový stav byl dostatečně zjištěn. Žalobce ve svém návrhu ani nespécifikoval, co by jím mělo být prokázáno. Provedení výslechu označila v pobytových věcech za výjimečný důkazní prostředek. Policejní hlídka pak není podle ní dostatečně kompetentní k posouzení zdravotního stavu. Zmínila rovněž, že v době podání žádosti tvrdil žalobce péči o svou dceru a v tomto ohledu odkázala na výsledek pobytové kontroly provedené dne 20. 2. 2024 a výslech dcery. Žalobce neprokázal ani zhoršení zdravotního stavu. Odkázala dále na propouštěcí zprávu z nemocnice s tím, že operován byl již před 9 měsíci. Taktéž žalovaná hodnotila přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny. Důvodnou neshledala ani námitku žalobce týkající se výslechu jeho dcery.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

34. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dotčeném žalobou, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán podle § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Rozhodoval bez nařízení jednání, neboť žalovaná s takovým postupem výslovně souhlasila a žalobce k výzvě a poučení podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. nevyjádřil s takovým projednáním věci nesouhlas. Zdejší soud zároveň za této situace a s ohledem na obsah správního spisu nepovažoval nařízení jednání za nezbytné. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
35. Podle ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců *se za rodinného příslušníka občana Evropské unie považuje též cizinec, který prokáže, že je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, žil před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti.*
36. Podle ustanovení § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců *se ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.*
37. Podle ustanovení § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a, nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3.*
38. Podle článku 3 odst. 2 písm. a) směrnice 2004/38/ES platí, že *aniž je dotčeno právo volného pohybu a pobytu dotčených osob, které tyto osoby již případně mají, usnadňuje hostitelský členský stát v souladu se svými vnitrostátními předpisy vstup a pobyt těchto osob: všech ostatních rodinných příslušníků bez ohledu na jejich státní příslušnost, kteří nejsou*

zahrnutí v definici rodinného příslušníka ve smyslu čl. 2 bodu 2 a kteří jsou v zemi, z níž pocházejí, osobami vyživovanými občanem Unie s primárním právem pobytu nebo členy jeho domácnosti nebo u kterých vážné zdravotní důvody naléhavě vyžadují osobní péči tohoto občana Unie o ně.

39. Zdejší soud se nejprve zabýval námitkou týkající se splnění podmínek ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců. Žalobce tvrdil, že je právě ve smyslu tohoto ustanovení rodinným příslušníkem občanky České republiky (své dcery). K tomu zdejší soud předesílá, že otázkou výkladu ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců se již zabýval Nejvyšší správní soud. Na jeho závěry je přitom na místě odkázat. V žalobcem i žalovanou zmiňovaném rozsudku ze dne 24. 3. 2023, č. j. 3 Azs 271/2022-26 (publ. pod č. 4480/2023 Sb. NSS), řešil právě situaci statických občanů České republiky, kteří nabyli státní občanství v průběhu pobytu a se kterými žil stěžovatel ve společné domácnosti v zemi původu a následně i na území České republiky. Jednalo se tedy v tomto směru o obdobný případ jako v posuzované věci. Nejvyšší správní soud uzavřel, že ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 ve spojení s § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců „dopadá rovněž na situace, kdy o přechodný pobyt žádá rodinný příslušník občana ČR, který na území ČR již dlouhodobě pobývá a žije ve společné domácnosti s osobou, jež má k okamžiku podání žádosti státní občanství ČR.“
40. K těmto ustanovením se pak Nejvyšší správní soud vyjádřil i v rozsudku ze dne 13. 11. 2023, č. j. 1 Azs 106/2023-75 (publ. pod č. 4549/2024 Sb. NSS). V jeho právní větě shrnul, že „definice rodinného příslušníka občana EU podle § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 1. 8. 2021, který využil své právo volného pohybu, je transpozicí definice další oprávněné osoby podle čl. 3 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. Členské státy nejsou oprávněny uložit pro její naplnění dodatečné kritérium, které směrnice nestanoví.“ Dále v právní větě uvedl, že „český zákonodárce prostřednictvím § 15a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 1. 8. 2021, rozšířil působnost vnitrostátní úpravy transponující směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států i na rodinné příslušníky, kteří odvíjí svou žádost o pobytové oprávnění od občanů České republiky, kteří nevyužili své právo volného pohybu, a právo EU tak musí být zohledněno i v těchto případech.“
41. Na situaci občanů České republiky, kteří nevyužili svého práva volného pohybu, a jejich rodinných příslušníků se tedy směrnice 2004/38/ES uplatní zprostředkovaně. Ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) ve spojení s § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců je nutné interpretovat tak, aby jeho výklad a dopad na rodinné příslušníky občanů České republiky v situacích spadajících výhradně do působnosti české právní úpravy byl souladný s úpravou Evropské unie. Zohlednit je proto potřeba relevantní ustanovení směrnice, jakož i judikaturu Soudního dvora Evropské unie a smysl a účel právní úpravy. I v případě rodinných příslušníků občanů České republiky tak musí výklad § 15a zákona o pobytu cizinců odrážet smysl a cíl čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES, kterým je zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu (viz bod 39 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2023, č. j. 1 Azs 106/2023-75).

42. Jak již bylo zmíněno výše, i žalobce se dovolává toho, že je ve smyslu ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců rodinným příslušníkem své dcery, jakožto statického občana České republiky. Tvrdil, že se svou dcerou sdílel společnou domácnost v zemi původu a ve sdílení společné domácnosti pokračovali rovněž na území České republiky. Správní orgány podle něj nesprávně nad rámec požadavků zákona vyžadovaly též existenci vztahu závislosti mezi oběma osobami. Nadto doložil onemocnění X, kvůli kterému o něj museli rodinní příslušníci (včetně dcery) pečovat.
43. Jak vyplývá z výše citovaných závěrů judikatury Nejvyššího správního soudu, je i v takovém případě třeba zohlednit mimo jiné judikaturu Soudního dvora Evropské unie. Výkladem pojmu *ostatní rodinný příslušník, který je členem domácnosti občana Unie* uvedeným v čl. 3 odst. 2 směrnice, kterému odpovídá právě pojem rodinný příslušník občana Evropské unie ve smyslu ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců, se Soudní dvůr Evropské unie zabýval ve svém rozsudku ze dne 15. 9. 2022, C-22/21, SRS a AA. V něm dovodil, že případ, kdy je ostatní rodinný příslušník členem domácnosti občana Unie musí být chápán tak, že se týká situace závislosti založené na existenci úzké a trvalé osobní vazby mezi těmito dvěma osobami (viz bod 23 rozsudku ve věci C-22/21). Jedná se přitom o závislost emocionální (viz také body 47 a 54 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2023, č. j. 3 Azs 271/2022-26). Dále Soudní dvůr Evropské unie v bodech 26 a 27 rozsudku ve věci C-22/21 uzavřel, že „aby byl „ostatní rodinný příslušník“ považován za člena domácnosti, ve smyslu čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice 2004/38, občana Unie, který požívá práva pobytu v hostitelském členském státě, musí předložit důkaz o úzké a stabilní osobní vazbě s tímto občanem, dosvědčující situaci skutečné závislosti mezi těmito dvěma osobami, jakož i sdílení společného domácího života, které nebylo vyvoláno za účelem získání vstupů a pobytu v tomto členském státě. [...] Pro posouzení existence takové vazby je jistě faktorem, který je třeba vzít v úvahu, stupeň příbuzenského vztahu mezi občanem Unie a dotčným ostatním rodinným příslušníkem. Jak však v podstatě uvedl generální advokát v bodech 40 a 41 svého stanoviska, je třeba rovněž zohlednit v závislosti na okolnostech každého případu blízkost dotčeného rodinného vztahu, vzájemnost a intenzitu vazby existující mezi těmito dvěma osobami. Tato vazba musí být taková, aby v případě, že by dotčenému ostatnímu rodinnému příslušníkovi bylo zabráněno být členem domácnosti občana Unie v hostitelském členském státě, byla negativně zasažena alespoň jedna z těchto dvou osob.“
44. Žalovaný v napadeném rozhodnutí založil svůj závěr o nesplnění podmínek ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců na tom, že žalobce neprokázal, že by měl úzké a stálé rodinné vazby navázané v téže domácnosti v rámci společného rodinného života se svojí dcerou. Odůvodnění žalované však v tomto ohledu neobstojí. Žalovaná v této souvislosti nejprve podotkla, že ohledně situace bezprostředně před podáním žádosti (15. 7. 2020) nebylo žalobcem doloženo, že by s dcerou sdílel společnou domácnost, když první smlouva o nájmu, ve které je uveden žalobce i dcera, je až z 21. 8. 2020. K tomu je nicméně třeba uvést, že žalovaná se v této souvislosti žádným způsobem nevyjadřuje k výsledku žalobce a jeho dcery a nijak tedy nezohlednila okolnosti z nich vyplývající. Žalobce při něm výslovně uvedl, že žijí ve společné domácnosti od příjezdu dcery do České republiky a obdobná skutečnost vyplývá i z výsledku jeho dcery. Rovněž ze záznamu o bytové kontrole provedené dne 4. 5. 2021 se podává, že dcera žalobce při ní uvedla, že v bytě celá rodina bydlí asi 3 roky. Pouhý odkaz na nedoložení nájemní smlouvy tedy není v tomto ohledu dostatečný.

45. Dále nicméně žalovaná ze soužití ve společné domácnosti vycházela a posuzovala jej. S přihlédnutím k závěrům výše citované judikatury s ní sice lze souhlasit, že ne každé soužití ve společné domácnosti musí vyhovět požadavkům zákona o pobytu cizinců. Není však správný její závěr, že soužití ve společné domácnosti musí být založeno toliko na závislosti občana třetího státu na občanu Evropské unie. Žalovaná dovodila, že právě dcera žalobce je členkou domácnosti založené jejími rodiči. Důvodem soužití tedy není závislost žalobce na dceři, ale jistá forma závislosti dcery na její matce a bratrovi, kteří se starají o vedení domácnosti. Z judikatury Soudního dvora Evropské unie ovšem vyplývá, že závislým nemusí být v tomto případě občan třetího státu na občanu Evropské unie. Je třeba zabývat se tím, zda existuje taková úzká a stabilní osobní vazba, že pokud by občanu třetí země bylo zabráněno být členem domácnosti občana České republiky, **byla by negativně zasažena alespoň jedna z těchto dvou osob** (srov. také např. bod 50 rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 21. 8. 2025, č. j. 45 A 10/2024-41). Takové posouzení měly správní orgány provést, přičemž je nerozhodné, kdo společnou domácnost založil, ale kdo je jejím členem a zda mezi občanem České republiky a jeho rodinným příslušníkem (občanem třetí země) existuje zmíněná úzká a stabilní osobní vazba.
46. V tomto ohledu správní orgány nesprávně vyhodnotily shromážděné podklady, zejména provedené výsledky účastníků řízení, a dovodily z nich nesprávné závěry. Zejména je nevhodné, že v jejich celkovém kontextu a některé okolnosti soužití žalobce a jeho dcery (resp. celé rodiny) z nich vyplývající ve svých úvahách dostatečně nezohlednily. Je přitom na místě připomenout, že výsledek členů rodiny je jedním z důležitých důkazů o existenci a intenzitě rodinných vazeb (přiměřeně srov. bod 22 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2022, č. j. 5 Azs 274/2020-30).
47. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí primárně zaměřila na posouzení vzájemné závislosti a starosti o rodinu ze strany manželky žalobce a jeho syna. V tomto ohledu však pominula zásadní okolnosti. Žalovaná dovodila, že je dcera žalobce závislá toliko na matce a bratrovi, nikoliv na žalobci. K tomu došla na základě výsledku dcery žalobce, která uvedla, že žalobce pomáhá doma jen s maličkostmi a o vše se stará její matka a bratr. Žalovaná ovšem v tomto ohledu vůbec nepřihlédla k tomu, že dcera žalobce byla dotazována vždy toliko na potvrzení výpovědi svého otce. Přitom potvrzovala, že v době výsledku žalobce byla jeho výpověď o péči o rodinu a domácnost pravdivá a že se žalobce o rodinu a domácnost staral. Dodala nicméně, že v současné době se stará její matka, neboť možnost žalobce starat se o domácnost a rodinu je omezená kvůli jeho zdravotnímu stavu po operaci X. To žalovaná v této souvislosti vůbec nezohlednila a pouze podotkla, že aktuální zdravotní stav nebyl doložen lékařskou zprávou. Přitom sama dále uvádí, že žalobce předložil propouštěcí zprávu z nemocnice. Vůbec tedy nevzala v potaz celý kontext výpovědi dcery žalobce, která se k fungování domácnosti a rodiny vyjadřovala právě v souvislosti se zdravotním stavem žalobce a zmiňovala i vývoj tohoto zdravotního stavu.
48. Pokud jde v této souvislosti o poukaz žalované na pobytovou kontrolu ze dne 20. 2. 2024, ze záznamu o této kontrole sice skutečně vyplývá, že dcera i manželka žalobce uvedly, že s nimi žalobce nebydlí a ani neví, kde se zdržuje. Žalobce však mimo jiné v rámci vyjádření ze dne 6. 3. 2024 výsledky pobytové kontroly rozporoval a navrhoval provedení nové pobytové kontroly. Ohledně společného soužití navrhoval též výsledek své manželky a dcery. Dcera žalobce se k průběhu pobytové kontroly vyjadřovala

v rámci svého výsledku, přičemž uvedla, že s matkou ještě spaly a nevěděly, proč se osoba v civilních šatech na žalobce vyptává. Řekla jí tedy, že o tom nechce mluvit. Žalovaná se tímto rozporem a vysvětlením ze strany dcery žalobce v napadeném rozhodnutí nijak nezabývala a ani jej nijak nezmínila. Pokud přitom chtěla ze závěrů popsaných v záznamu o pobytové kontrole vycházet, bylo její povinností se s tímto rozporem vypořádat a náležitě odůvodnit i neprovedení výsledku manželky žalobce, případně ještě blíže zjistit skutkový stav. I v tomto ohledu tedy žalovaná pochybila, když se nijak nevypořádala s rozpory vyplývajícími z provedené pobytové kontroly a výpovědi dcery žalobkyně, resp. tvrzeními žalobce ohledně provedené pobytové kontroly. Nelze přitom ani pominout, že žádost podal žalobce více než 4 roky před vydáním napadeného rozhodnutí a je tedy logické předpokládat, že za tu dobu mohlo docházet v soužití rodiny k určitým změnám a vývoji.

49. Otázkou emocionálních vazeb se pak žalovaná (i správní orgán prvního stupně) zabývala jen povrchně a zcela nedostatečně. Uvedla, že žalobce ani jeho dcera nezmínili a nerozvedli jakoukoliv vzájemnou citovou vazbu. Tento závěr ovšem nemůže obstát. Je třeba poznamenat, že žalobce ani jeho dcera nebyli při výsledku konkrétně na citovou vazbu dotazováni. Žalobce byl toliko obecně dotazován na úzké a stálé rodinné vazby se svojí dcerou. Popsal přitom pobytovou situaci svojí rodiny, závislost dcery na něm a snahu zajistit dětem lepší život a také výchovu dětí. Dcera pak byla konfrontována s odpověďmi žalobce, které v zásadě potvrdila. Na otázku ohledně úzkých a stálých osobních vazeb odpověděla, že jsou s otcem rodina, a všichni bydlí spolu. Otec s matkou se o děti nadále starají. Žalobce jí pomáhá a v minulosti se o ni staral. Po operaci X se pak o otce celá rodina stará, a to i po psychické stránce. Z výpovědi žalobce a jeho dcery je zřejmé, že mezi nimi existovala určitá osobní vazba a sdílení společného domácího života. Žalovaná se nicméně v této souvislosti již pouze ztotožnila se spekulativním konstatováním správního orgánu prvního stupně, že dcera žalobce navázala intenzivní citový vztah se svým partnerem a coby zletilá osoba se osamostatňuje. Není přitom zřejmé, z čeho v tomto ohledu vycházela, když z výpovědi žalobce i jeho dcery toliko vyplývá, že dcera má několikaměsíční vztah s jiným mužem, kterému je X let. Nic o intenzitě citových vazeb a osamostatňování však ani jeden z nich nezmínil. Uvedenou osobní vazbu tedy žalovaná dostatečně nezhodnotila a neposoudila z hlediska splnění podmínek ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců. Pokud správní orgány chtěly s žalobcem a jeho dcerou uvedené okolnosti blíže objasnit, měly tímto směrem konkrétně zaměřit své dotazy v rámci výsledků. Správní orgán prvního stupně se však omezil toliko na zcela obecné dotazy ohledně existence úzkých a stálých osobních vazeb a v případě dcery žalobce především na potvrzování výpovědi žalobce.
50. Lze tak shrnout, že žalovaná pochybila, když se při posouzení naplnění podmínek ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců, zejména podmínky sdílení společné domácnosti, zaměřila primárně na otázku závislosti z hlediska výživy, péče a materiálního zázemí a otázku citových vazeb, vzájemnosti a intenzity vazeb neposoudila dostatečně, přičemž ji zmínila pouze zcela okrajově. Situaci žalobce tedy posoudila na základě nesprávných východisek a nezabývala se okolnostmi, které je v souvislosti s výkladem pojmu *ostatní rodinný příslušník, který je členem domácnosti občana Unie* třeba zohlednit podle judikatury Soudního dvora Evropské unie. K tomu je na místě zopakovat, že úzká a stabilní osobní vazba není dána pouze v případě faktické závislosti na výživě, péči či materiálním zázemí. Při tomto posouzení je nutné zohlednit právě i stupeň příbuzenského vztahu, blízkost dotčeného rodinného vztahu, vzájemnost

a intenzitu vazby existující mezi oběma osobami. Vazba musí být taková, aby v případě zabránění rodinnému příslušníkovi být členem domácnosti občana Evropské unie, byla negativně zasažena alespoň jedna z těchto dvou osob (viz zejména body 24 až 28 rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci C-22/21). Na okraj k tomu pak zdejší soud dodává, že pro naplnění definice rodinného příslušníka občana České republiky, který nevyužil svého práva volného pohybu, nemůže být vyžadována ani podmínka předchozího povolení k pobytu na území České republiky (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2023, č. j. 1 Azs 106/2023-75).

51. Nadto i v souvislosti s otázkou péče, výživy a materiálního zabezpečení žalovaná nehodnotila výpovědi žalobce a jeho dcery v celém jejich kontextu a ve všech souvislostech. Opomenula některé klíčové okolnosti související zejména se zhoršeným zdravotním stavem žalobce. Rovněž se nevypořádala s rozpory mezi provedenou pobytovou kontrolou a výpovědí dcery žalobce, resp. tvrzeními žalobce, a bez dalšího ze závěrů pobytové kontroly vycházela. Z uvedených důvodů tedy nemůže napadené rozhodnutí obstát.
52. S ohledem na výše uvedené pak není na místě zabývat se otázkou přiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny. Taková úvaha by byla předčasná, když neobstály nosné závěry žalované ohledně nenaplnění podmínek ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, resp. nenaplnění definice rodinného příslušníka občana Evropské unie. Je přitom nutné, aby naplnění těchto podmínek žalovaná znovu posoudila.
53. Pro úplnost pak zdejší soud uvádí, že neshledal důvodnou žalobní námitku týkající se pouhého odkazu dcery žalobce v průběhu výsledku na předchozí výsledk v jiném procesním postavení. Žalobce se totiž mylí, když uvádí, že procesní postavení byla v průběhu obou výsledků odlišná. Jak v případě výsledku provedeného dne 13. 11. 2024, tak v případě výsledku provedeného dne 8. 1. 2025 byla dcera žalobce v postavení účastnice řízení. Správní orgán prvního stupně totiž rozhodnutím ze dne 14. 10. 2024, č. j. OAM-12574-97/PP-2020, rozhodl, že dcera žalobce je účastníkem řízení. Již k výsledku provedenému dne 13. 11. 2024 tak byla předvolána jako účastnice řízení, nikoliv jako svědek, což vyplývá i z předvolanky ve správním spisu. Stejně tomu bylo i v případě výsledku provedeného dne 8. 1. 2025.
54. Ačkoliv žalobcem doložená lékařská zpráva nebyla založena ve správním spisu (přestože správní orgány na ní odkazovaly), neprováděl ji zdejší soud jako důkaz, neboť to s ohledem na shora uvedené důvody, pro které podané žalobě vyhověl, považoval za zcela nadbytečné. Ani sám žalobce nezmiňoval, co by touto lékařskou zprávou mělo být prokázáno a ani žalovaná její obsah nijak nerozporovala.

VII. Závěr a náklady řízení

55. Zdejší soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru o důvodnosti podané žaloby a napadené rozhodnutí podle ustanovení § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Věc zároveň vrátil dle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. žalované k dalšímu řízení. Nezrušil však prvostupňové rozhodnutí, neboť se jedná o toliko výjimečný postup a vytýkané vady může zřejmě případně napravit i žalovaná v rámci odvolacího řízení (§ 78 odst. 3 s. ř. s.).

56. V dalším řízení bude žalovaná vázána právními názory soudu vyjádřenými v tomto rozsudku (viz § 78 odst. 5 s. ř. s.). Především náležitě posoudí otázku naplnění podmínek ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, zejména sdílení společné domácnosti žalobcem a jeho dcerou, a to s přihlédnutím k závěrům výše citované judikatury. Za tímto účelem bude třeba náležitě a v celém kontextu vyhodnotit podklady, které byly v průběhu správního řízení shromážděny, případně ještě blíže doplnit skutková zjištění. Své závěry pak žalovaná náležitě a přezkoumatelně odůvodní.
57. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a má proto právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti žalované, jež ve věci úspěch neměla.
58. Náklady řízení žalobce tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve výši 3 000 Kč. Dále se jedná o náklady na odměnu jeho zástupce za dva úkony právní služby ve výši 9 240 Kč (převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby ve věci samé po 4 620 Kč) dle ustanovení § 7, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) a náhradu hotových výdajů ve výši 900 Kč (za dva úkony právní služby po 450 Kč) dle ustanovení § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zdejší soud neshledal důvod přiznat žalobci náhradu nákladů řízení na odměnu a hotové výdaje jeho zástupce za úkon právní služby spočívající v podání repliky ze dne 10. 10. 2025, jelikož se nejednalo o úkon provedený účelně. Podání repliky zdejší soud žalobci neuložil a žalobce v něm v zásadě pouze odmítl některé závěry žalované a zopakoval část žalobní argumentace. Pro věc tedy nepřineslo podání repliky nic nového. Jelikož je zástupce žalobce registrován jako plátcе daně z přidané hodnoty, což zdejší soud zjistil z veřejně dostupných zdrojů, zahrnují náklady řízení v souladu s ustanovením § 57 odst. 2 s. ř. s. též částku 2 129,40 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty ve výši 21 %, kterou je zástupce žalobce povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Celková výše nákladů řízení žalobce tak činí 15 269,40 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 3. března 2026

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.
samosoudce